

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника *Математика, уџбеник за други разред основне школе на русинском језику*, аутора Бранислава Поповића, Ненада Вуловића, Петра Анокића и Мирјане Кандић, издавача „Klett“, Београд. Констатује се да је горе наведени уџбеник *Математика, уџбеник за други разред основне школе* превод Уџбеника истих аутора, који је издат на српском језику и ћириличком писму, издавача „Klett“ Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00140/2019-07. Уџбеник је садржински подељен на четири дела. Први део садржи поглавља: *Научили смо у првом разреду, Бројеви – 1. део, Мерење и мере*. Други део садржи поглавља: *Бројеви – 2. део, Геометрија – 1. део*. Трећи део садржи поглавља: *Множење, Геометрија – 2. део*. Четврти део садржи поглавља: *Дељење, Множење и дељење, Разломци*.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 - Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке, које се могу лако исправити и које не нарушавају разумљивост градива:

Први део уџбеника:

- на корицама је разред написан словима а не редним бројем – уједначити са српским уџбеником (видети срп. издање);
- на унутрашњој страни корица – не постоји активација е-издања и упутство за покретање QR кодова;
- страна 2 – недостаје текст у вези тиража уџбеника;
- страна 22 – у 5. задатку под а) због уједначавања превода у уџбенику (трећи део, стр. 19 и 21), исправити реч: железни у: метални у реченици: а) машинку за стругане хтора кошта 46 динари (Наприклад: 2 банкноти по 20 динари, 1 железни 5 динари и 1 железни динар); у: а) машинку за стругане хтора кошта 46 динари (Наприклад: 2 банкноти по 20 динари, 1 метални 5 динари и 1 метални динар);
- страна 30 – у 11. задатку речи: не точне написати као једну реч: неточне;
на страни 42 – у 14. задатку речи: не точне написати као једну реч: неточне;
- страна 36 – у другом пасусу испод наслова, у трећем реду речи: их знаки исправити у: їх знаки;
- страна 40 – у 2. задатку после реченице ставити тачку;
- страна 45 – у последњем пасусу, у другом реду, исправити коректорску грешку: групок у: групох;
- страна 54 – у 3. задатку после реченице ставити тачку;
- страна 58 – исправити коректорску грешку у таблицама: дужина у: длужина (на

шест места);

- страна 60 – направити размак између двотачке и знака наводника (у првом пасусу у првом реду испод наслова; проверити решење укрштенице у 4. задатку – недостаје један квадратић за уписивање решења: штварток (вертикална колона са десне стране);
- задња страна корица: недостаје текст и илустрација на задњој страни корица.

Други део уџбеника:

- на корицама је разред написан словима а не редним бројем – уједначити са српским уџбеником (видети срп. издање);
- на унутрашњој страни корица – нема упутства за покретање QR кодова;
- страна 2 – недостаје текст у вези тиража уџбеника;
- страна 14 – у 9. задатку после реченице ставити тачку;
- страна 16 – у 1. задатку уместо реченице: Дорисуй цо потребне! написати реченицу: Напиш вираз и вирахуй.
- страна 26 – у 6. задатку исправити коректорску грешку: непознати у: непознати;
- страна 32 – у 8. задатку под б) исправити коректорску грешку: пререзоване у: пререзованя;
- страна 34 – у 1. задатку исправити неправилно преведену реч: усмено у: усно; у 3. задатку после реченице ставити тачку;
- страна 35 – у првом пасусу на врху стране, у петом реду, избацити сувишну тачку; у осмом реду искосити реч: Аа у: Аа;
- страна 39 – у трећем пасусу испод наслова избацити сувишну тачку на крају реченице;
- страна 40 – у тексту изнад 4. задатка иза реченице ставити тачку;
- страна 41 – у 9. задатку додати размак: 8.задатку у: 8. задатку;
- страна 45 – у 2. задатку исправити: 4cm у: 4 cm ;
- страна 47 – у 8. задатку исправити: 23 cm у: 23 cm ;
- задња страна корица: недостаје текст и илустрација на задњој страни корица.

Трећи део уџбеника:

- на корицама је разред написан словима а не редним бројем – уједначити са српским уџбеником (видети срп. издање);

- на унутрашњој страни корица – нема упутства за покретање QR кодова;
- страна 2 – недостаје текст у вези тиража уџбеника;
- страна 4 – у садржају се наслови на странама 13 и 49 не слажу са текстом наслова у књижном блоку. Уједначити текст садржаја са насловима у књижном блоку;
- страна 11 – у 3. задатку реч: их исправити у: їх (у првом и другом реду у таблицу);
- страна 16 – у 6. задатку после реченице ставити тачку;
- страна 27 – у 1. задатку после реченице ставити двотачку (видети срп. уџб. стр. 27);
- страна 35 – у 2. задатку после реченице ставити тачку; у 3. задатку реч: их исправити у: їх;
- страна 41 – у 2. задатку реч: гоботніцох исправити у: октоподох;
- страна 42 – у 8. задатку речи: за шором написати као једну реч: зашором, у 13. задатку у трећем реду између речи: раз од недостаје реч: старша (реченица треба да гласи: Мац штири роки младша од оца и осем раз старша од дзивки. ;
- страна 58 – у првом пасусу, у седмом реду, после реченице: **Страни квадрата єднаки** ставити двотачку: **Страни квадрата єднаки**;
- задња страна корица: недостаје текст и илустрација на задњој страни корица.

Четврти део уџбеника:

- на корицама је разред написан словима а не редним бројем – уједначити са српским уџбеником (видети срп. издање);
- на унутрашњој страни корица – нема упутства за покретање QR кодова;
- страна 2 – недостаје текст у вези тиража уџбеника;
- страна 4 – у садржају се наслов на страни 35 не слаже са текстом наслова у књижном блоку. Уједначити текст садржаја са насловом у књижном блоку (Нула як дзеленік або дзелітель у: Нула як дзеленік або фактор);
- страна 6 – у првој реченици испод наслова додати реч рахунково која недостаје у реченици: По тераз зме научели шлїдуюци операциї. Реченица са додатом речју гласи: По тераз зме научели шлїдуюци рахунково операциї.
- страна 11 – у првом пасусу испод наслова исправити правописну грешку: циркосу у: циркузу ;
- страна 43 – у 8. задатку на крају реченице ставити тачку;

- страна 46 – у првој реченици испод наслова исправити коректорску грешку: колулї у: кошулї; у тексту у плавом оквиру раздвојити речи: зманшатель303 у: зманшатель_303;
- страна 47 – у 9. задатку под а) направити размак између речи: ѓолманох.Кельо (ѓолманох. Кельо); реч: бомбонами исправити у: боџбонами; бомбони у: боџбони; бомбони исправити у: боџбони;
- страна 49 – у првом пасусу, у четвртом реду, исправити коректорску грешку у речи и додати на крају речи двотачку: Наприкад у Наприкклад;
- страна 51 – у првом пасусу испод наслова исправити реч: бомбони у: боџбони; бомбони у: боџбони; бомбони у: боџбони; бомбони у: боџбони; бомбони у: боџбони;
- страна 55 – у 14. задатку направити размак између: 72cm (72 cm); у 15. задатку преформулисати реченицу под а) Цо заеднїцке за числа написаних на картонох? у: Цо заеднїцке за числа хтори написани на картонох?; под б) исправити реч: достал у: достало;
- страна 59 – у 7. задатку исправити реч: бомбони у: боџбони; (на четири места);
- страна 63 – у 9. задатку речи: не точне написати као једну реч: неточно;
- страна 80 – у 15. задатку реч: по поладню написати као једну реч: пополадню;
- задња страна корица: недостаје текст и илустрација на задњој страни корица.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.